

עפ"ג 22751/03/22 - ליאור יפרח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 22751-03-22 יפרח נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 307937/2019

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופט יובל ליבדרו
כבוד השופט איתי ברסלר-גונן
המערער: ליאור יפרח
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת סכין שלא כדין.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן שהמערער הודה בעובדותיו, בתאריך 15.7.19 בשעת ערב, המערער נהג ברכב בבאר-שבע והחזיק ברכב סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של 98.9 גרם שלא לצריכה עצמית וסכין מטבח.

התביעה טענה למתחם עונש הולם של 6 עד 12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, וביקשה לגזור את דינו של המערער למאסר ברף הבינוני של המתחם ולהטיל עליו מאסרים מותנים ארוכים, פסילת רישיון בפועל ועל תנאי וקנס.

ההגנה הסכימה כי מתחם העונש נע בין 6 ל- 12 חודשי מאסר. טענה לנסיבות ביצוע העבירות. ולנסיבות המערער. ועתרה להטיל על המערער עונש המצוי בתחתית המתחם.

בית המשפט הורה לממונה על עבודות השירות להגיש חוות דעת על התאמת המערער לביצוע עבודות שירות.

המערער לא התייצב בפני הממונה למרות שזומן אליו פעמיים.

בפתח גזר הדין בית המשפט התייחס להתנהלות הדיונית של המערער, שבשלב מסוים ביקש לחזור בו מהודאתו בבית המשפט וטען כי הוא איננו זוכר את מעמד ההודאה. לגוף הדברים, בית המשפט התייחס לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ולמידת הפגיעה בהם. ציין כי למעשה הצדדים אינם חלוקים בשאלת מתחם העונש ההולם, וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל- 12 חודשי מאסר בפועל. וביחס לקנס נקבע כי מתחם הקנס, בהתחשב בכמות הסם שנתפסה, נע בין 3,000 ל- 10,000 ₪.

בקביעת העונש המתאים למערער, בית המשפט התחשב בין היתר בהודאת המערער- על משמעויותיה, בעברו הפלילי ובחלוף הזמן וקבע כי יש להטיל על המערער עונש ברף הבינוני - נמוך של המתחם שנקבע לצד עונשים נלווים. בית המשפט ציין כי המערער לא התייצב בפני הממונה על עבודות השירות, אך סביר שאם הוא היה נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות, הדבר היה ניתן לו. ובסופם של דברים גזר על המערער 7 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו, קנס בסך ₪ 5,000 או 25 ימי מאסר תחתיו, ששה חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, ומאסרים על תנאי.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טוענת בהודעת הערעור, כי עונש המאסר שהוטל על המערער חמור. טענה כי אומנם הסכימה עם המתחם שנקבע אך ביקשה שיטל על המערער עונש נמוך יותר. טענה כי העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות. ונראה שבית המשפט קמא החמיר בעונשו של המערער על רקע התנהלותו. טענה שמדובר בעבירה ישנה, ומאז לא נפתחו נגד המערער תיקים חדשים. טענה לנתוני המערער. וטענה שהעונש יפגע במערער פגיעה חמורה. בדיון היום, ציינה שבעת ביצוע העבירות המערער היה בתקופה לא טובה ושמאז גזר הדין לא נפתחו למערער תיקים נוספים וכעת משפחתו תומכת בו ומסייעת לו. טענה שהמערער לא קיבל את הזימון של הממונה. ציינה שבית המשפט נכון היה לגזור את עונשו למאסר בעבודות שירות. ושכעת לא יהיה זה נכון להחזירו לכלא, לסביבה עבריינית. ועתרה לקבל את הערעור ולהפנות את המערער לממונה על עבודות השירות, ולהקל בעונשו של המערער.

ב"כ התביעה ציינה שלאחר ביצוע העבירות מושא הערעור, המערער ביצע עבירות אלימות ונדון עליהן ל- 10 חודשי מאסר בפועל, ושאל המדובר במעידתו הראשונה של המערער. וביקשה שלא להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא.

לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים ושקלנו את מלוא הנתונים והנסיבות הנוגעים לעניין, באנו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

החזקת סמים שלא לצריכה עצמית היא מעבירות הסמים החמורות. לסיבור האוזן יוזכר, כי העונש הקבוע לצדה עומד על 20 שנות מאסר. כמובן שהעונש הקונקרטי מושפע מנתוני ונסיבות המעשה - בעיקר סוג הסם וכמותו, ובמידה מסוימת גם מנסיבות העושה, אולם ככלל, מדיניות הענישה בעבירות אלה היא של רצינות וחומרה.

במקרה זה, המדובר בהחזקת כ- 100 גרם סם מסוג קנבוס שלא לצריכה עצמית. כמות סם בלתי מבוטלת שאין לזלזל בה בהתחשב במטרת החזקת הסם. ובמערער שלחובתו הרשעות קודמות והוא נשא מאסר על עבירה שביצע לאחר ביצוע העבירות שבענייננו. ובנסיבות אלה, של העבירה והמערער, עונש של מאסר בפועל, מאחורי סורג וברית, למשך מספר חודשים, איננו בלתי הולם. למרות זאת, בית המשפט היה נכון לאפשר למערער לשאת את המאסר בעבודות שירות, אם הוא היה נמצא מתאים לכך, אולם המערער לא התייצב אצל הממונה על עבודות השירות וכך לא הונחה בפני בית המשפט חוות דעת בעניין המערער.

האפשרות לשאת מאסר בעבודות שירות במקום בכלא, מטיבה מאוד עם הנאשמים. אולם לא כל אחד מתאים לביצוע עבודות שירות. בין היתר משום שעבודות השירות מבוצעות בסביבה אזרחית, נעדרת אמצעי פיקוח ומשמעת דוגמת אלה הקיימים בכלא, ונדרשת להן רצינות, עמידה בכללים ומשמעת עצמית מצד עובד השירות.

נאשם שכבר בשלב המקדמי מגלה חוסר רצינות ומשמעת, מלמד על עצמו שהוא איננו מתאים לביצוע עבודות שירות. היצע המקומות בהם ניתן לבצע עבודות שירות מוגבל וכך גם היקף עובדי השירות בזמן נתון, ומטבע הדברים יש לתת עדיפות לנאשמים שהצפי שהם יבצעו את עבודות השירות כנדרש גבוה.

בנוסף, נאשם המקבל הזדמנות שכזו חייב לקחת אותה בשתי ידיים ולעשות את כל הנדרש ממנו בצורה מיטבית ובזמן. אין זה מתקבל על הדעת שהרשויות ובכללם בית המשפט יצטרכו להתאים את עצמם לרצונותיו ולהתנהגותו.

כאן המערער קיבל שתי הזדמנויות להתייצב אצל הממונה ולא ניצל אותן. ולפחות ביחס לפעם השניה אין בפיו כל הסבר לכך. וכך לא נותרה לבית המשפט קמא ברירה אלא להורות שהמערער ישא את המאסר בכלא, תוך ציון כוונתו המקורית לאפשר למערער נשיאת המאסר בעבודות שירות והפחתת תקופת המאסר של המערער על רקע הקביעה שהמערער ישא אותה בכלא.

ככלל, בהליך של ערעור, אין מקום לאפשר למי שהערכאה הדיונית ביקשה לגביו חוות דעת של הממונה על עבודות השירות והוא סירב למהלך או לא שיתף פעולה איתו, להחזיר את הגלגל לאחור ולשוב ולבקש חוות דעת מהממונה על עבודות השירות. צעד כזה מנוגד לסדר התקין; מעודד נאשמים לפעול ב"שיטת מצליח", בידיעה שאם בסופו של דבר בית המשפט יטיל עליהם עונש חמור יותר מזה שהם קיוו לו, הם תמיד יוכלו לחזור לאותה נקודה במסגרת הערעור; וגורם להשחתת זמן ומשאבים מערכתיים ולפגיעה בנאשמים המשתפים פעולה עם התהליך התקין.

מטרת הערעור המרכזית הינה לבחון את ההחלטה הנתקפת למועדה. באספקלריה זו אין לומר שהחלטת בית המשפט קמא לגזור על המערער מאסר בכלא ולא בעבודות שירות, שגויה, שכן המערער עצמו מנע את האפשרות לבחון נשיאת המאסר בעבודות שירות, ומעשי המערער בנסיבותיהם ומידת אשמו של המערער מצדיקים הטלת מאסר.

נוכח האמור, אנו דוחים את הערעור.

על המערער להתייצב לנשיאת מאסרו ביום 26.6.2022 בשעה 08:00 בכלא "דקל" במתחם בתי הכלא בב"ש או בכלא אחר לפי הוראת שב"ס.

כל תנאי השחרור הקבועים למערער יעמדו בעינם עד להתייצבות המערער לנשיאת מאסרו.

מוצא בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ למערער.

הצו יעמוד בתוקפו עד להתייצבות המערער לנשיאה בעונשו.

**ניתן והודע היום כ"ד אייר
תשפ"ב, 25/05/2022 במעמד
הנוכחים.**

איתי ברסלר-גונן, שופט

יובל ליבדרו, שופט

אליהו ביתן, שופט, סגן הנשיאה